

og onnur, sum hava áhuga í at vita meira um ætlanirnar hjá samgonguni.

- Tað er ein áhugaverdur máti at gera tað uppá. Fyrimunurin er at hann fær hildið eina røðu, sum ber dám av høvisrøðu. Men vansin við tí er, at tað eru fleiri viðurskifti, sum onkursvegna tykjast ógreið. Tú fært ikki alt at vita í røðuni, men má leita tær nærri upplýsingar. Og tá vænti eg, at mong ikki fáa allar ætlanirnar hjá samgonguni við, sigur Turið Nolsøe.

Tað eru tveir setningar, sum ganga aftur í røðuni. Ein er, at vit eru í einari broytingartíð. Ein onnur er, at hetta er okkara land.

- Ein má tí spyrja, hvørji eru vit, og hvørji eru hini, sigur Turið Nolsøe.

Her setur hon eisini spurnar- tekin við, hví løgmaður ikki setur Føroyar í eitt størri perspektiv, tá ið hann nú rør uppundir hugtøkini “vit” og “hini”.

- Spurningar sum yvirgangur og flóttafólk eru ivaleyst spurningar, sum allir heimsins leiðarar hava á munni í hesum døgum. Men her heima verður tað so at siga ikki nevnt, sigur Turið Nolsøe.

Tað er kanska skilligt, at Ólav- søkurøðan ikki er júst høvið, har slíkir spurningar skulu fylla ov nógv, tí tað er tíðin, tá vit fegnast um okkara land og okkara mentan.

- Men tá løgmaður sjálvur tosar um “okkara” land, so er undrun- arvert, at hann ikki sigur hvørji hini so er, sigur Turið Nolsøe og

vísur til setanarrøðuna hjá Suna Merkisstein.

- Hann nam júst við teir spurn- ingar, sum fylla nógv hjá fólki í dag. Og eg saknaði, at løgmaður eisini setti Føroyar í ein altjóða kontekst, sigur Turið Nolsøe.

Góður endi

Tað er ein sera vanligur háttur innan røðuskrijving, at onkur fyrimynd í samfelagnum, yrkj- arar, rithøvundar og líknandi, verða endurgivnir. Og soleiðis var eisini í ár. Hesaferð kunnu vit siga, at løgmaður gjørdi júst tað, sum hann sjálvur eggjaði til – leitaði sær íblástur frá einum, sum júst er komin aftur til Føroya.

- Sissal Kampmann átti enda- orðingina hjá lögmanni og tað helt eg vera sera áhugavert. Serstakliga tí, at hennara skaldskapur hevur mangan verið atfinningarsamur móti føroyska samfelagnum, og helst er signalvirðið í tí, at man skal eisini tora at finnast at sínum egna samfelag, sigur Turið Nolsøe.

Umframt hetta vóru slagorðini hjá samgonguni – eitt samhaldsfast, tíðarhóskandi og sjálvbjargið sam- felagið eisini nevnt. Heitið á sam- gonguskjalinum er jú júst hesi trý orð.

- Løgmaður gjørdi við hesum greitt, at tað er hetta, sum sam- gongan framvegis arbeiðir ímóti, hóast summar ætlanir fyri hvussu man ítøkiliga røkkir hesum vóru ógreiðar. Tær vóru tó at lesa í fylgiskjalinum, vísir Turið Nolsøe á.

Í røðuni bar tó til at staðfesta, at tann áður so samríkjasinnaði formaðurin í Javnaðarflokkinum í stóran mun tosaði til fullveldis- sinnaðar føroyingar.

- Tað var áhugavert at fáa stað- fest enn einaferð, tá stjórnar- skipanin soleiðis verður kallað eitt samleikaprógv. At løgmaður kanska er blivin meira fullveldissinnaður í sínum retorikki, sigur Turið Nolsøe.

Hetta minnst við røðuna fyri

Sum nevnt var hendan røðan øðr- vísi enn aðrar løgmansrøður eina- mest tí, at Aksel V. Johannesen valdi at býta røðuna upp í tveir partar. Ein fólksligan og ein ítøkiligan part. Men tað er neyvan tað, sum fer at standa eftir.

- Eg vænti fólk fara at minnst hesa røðuna útfrá, hvussu hann tosaði beinleiðis til og við tann sam- felagsbólkin hann siteraði. Tað ger tað ógvuliga fólksligt, men eg vænti ikki sjálvur løgmaður stendur eft- ir í minninum fyri annað enn tey nevndu fólkin, sigur Turið Nolsøe.

Røðan var tó eisini serstøk í tann mun, at hetta er fyrstu ferð, at Aksel V. Johannesen hevur talað til tjóðina á Ólavsøku sum løgmaður.

- Røðan var samanumtikið fin. Eg haldi tó ikki hann skal óttast at tosa í stórslignum vendingum, og sjálvur siga okkurt sum er vert at sitera, sigur Turið Nolsøe frá.

Løgmansrøðan og fylgiskjalið kunnu lesast á tinganes.fo

26 ára gamla havnagentan Turið Nolsøe lesur retorikk á kandidatstøðið í lærda háskúlanum í Keypmannahavn. Seinastu mánaðirnar hevur hon verið í starvslæru í Tórshavnar Kommunu, har hon millum annað hevur gjørt reklamufilmarnar um flyta til Tórshavn, sum løgmaður siterar í sínari Ólavsøkurøðu.

RETORIKKUR

Er læran um at frambera sjónarmið síni væl skrivliga og munnliga. Retorikkur verður mangan sagdur at verða røðulist. Ein meira nágreinilig definering av retorikki ljóðar, at tað er fakið, sum ger teg føran fyri at skilja grundleggjandi reglur fyri, hvussu tú ávirkar onnur fólk við tínari røðu og so vítt gjørligt fær tey at halda tað sama sum tú. Fakið er sostatt eitt reiðskabsfak, sum í sær sjálvum ikki snýr seg um eitt ávíst fakakið, men meira sum lærir teg at samskifta tað tú vilt við øll onnur menniskju. Aristotelse hevur í frágreiðing um retorikkin sagt, at tað er eitt viðføtt evni hjá øllum menniskjum, men sum við so nógvum øðrum evnum kan tað dyrkast og venjast við at nýta ávís háttaløg.

Tríggir retoriskir hættir at røkka fólki

Innan retoriska fakið eru tríggir yvirskipaðir hættir, sum kunnu nýtast, tá ið umræður at røkka tínum málbólki

Ethos

Hesin háttur snýr seg um trúðvirðið hjá móttakaranum. Tað er umráðandi at hava álit á røðaranum, tí annars trýrt tú ikki tí, sum sagt verður. Tað eru ymiskir mátar at stuðla uppundir títt “ethos”. Summi undirbyggja síni argumentið við at vísa á onnur við somu hugsan. Onnur, sum til dømis løgmaður í hesum føri, undirbyggir sínar hugsanir um Føroyar við at sitera útisetar, sum eru flutt heimaftur.

Patos

Hesin háttur er bygdur á kenslur. Patoshátturini hevur riggað, um tað hevur eydnast tær at vekja kenslurnar hjá móttakarunum. Um ein til dømis kann seta seg inn í støðuna hjá øðrum fólki, er tað orsaka av patosháttinum. Patos kann mangan gera tungt tilfar meira skilligt millum annað tí, at móttakarinn kann skapa sær eina mynd av tí, sum tosað verður um, og tað er sjálv- sagt umráðandi fyri uppfatanina av málinum.

Logos

Hesin hátturin vendir sær til logiska partin av framførluni. Logoshátturin er intellektuellur og væl undirbygd argumentatiún. Alt faktakent í tínari røðu stuðla uppundir logos. Dømi um logos er – tú burdi vant meira, tí kanningar vísa, at tað er sunt fyri kroppin.